

RŐZSESZEDŐK, 1882 KÖRÜL

Olaj, vászon, 80,5x65,5 cm
Jelezve balra lent: MGKikiáltási ár: 7 500 000 Ft
Starting price: 30 000 EUR

REPRODUKÁLVA:

- Mészöly Géza emlékkiállítás.
Fővárosi Képtár, Budapest, 1952, katalógus: 73.
- A magyar festészet rejtőzködő csodái - Válogatás magyar magángyűjteményekből I.
Mű-Terem Galéria, Budapest, 2004, 92-93. oldal

Mészöly Géza munkássága, a magyar tájfestészet fejlődésében játszott szerepe, a korabeli művészeti irányzatokkal való bonyolult kapcsolata viszonylag feltérképezetlen a magyar művészettörténet-írásban, amely elsősorban életének eseményeire koncentrált, illetve műveinek „magyar-ságát” hangsúlyozza, amely azonban éppen azáltal nyer jelentőséget, hogy Mészöly ezer szállal kötődött a kor európai realista-, naturalista-, impresszionista irányzataihoz. 1869-től a bécsi Akadémián Albert Zimmermann tájképfestészeti osztályában tanult, társai – Emil Jakob Schindler (1842–1892), Eugen Jettel (1845–1901), Theodor von Hörmann (1840–1895), Robert Russ (1847–1922) – néhány évvel később az osztrák Stimmungsimpressionismus, a XIX. századi osztrák tájképfestészet legfontosabb irányzatának képviselőivé váltak. 1872 és 1877 között Mészöly Münchenben bérelt műtermet, itt a pezsgő művészeti élet részeseként tovább differenciálódott stílusa. A teleket a bajor fővárosban töltötte, nyaranta azonban mindig Magyarországon tartózkodott, s elsősorban a Balaton mellett, illetve az Alföldön, a Tisza mentén gyűjtött motívumokat naturalisztikus, a kor jellegzetes, gyöngyházás, a mű fókuszában sajátosan éles kontúrokat használó, akörül viszont finoman atmoszférikus, elmosódott műveihez. Malonyai Dezső Mészölyről írt cikkében „Mészölyes ezüstös szürkeségről” beszél; további technikai jellegzetesség, hogy „... a tónusokat lefokozza, nűanszírozza, s ahogy az atmoszféra meghatározza, úgy adja a színeket.”

Művészi pályájának határozott szándékkal indult neki, stílusa hamar kialakult, a bécsi tájképfestő iskola hatása mellett a Münchenben megismert – akár francia – irányzatok már csak árnyalni tudták meglévő stílusát. Műveinek intim hangulata, erős, állandó karaktere elsősorban abból fakad, hogy – amint azt Jaboviczky Károly a művészről írt tanulmányában megfogalmazza – „... nem másolja a természetet. Kikeresi egy nagy darab természetből azt, amit tetszésére talál” – azaz a saját lelkivilágának tükrözésére a természet egy adott, megegyező hangulatú részletét használja fel. Ehhez társul az impresszionista technika, illetve a naturalisztikus, ugyanakkor az emberábrázolásról soha le nem mondó realiztikus felfogás.

Rőzseszedők című műve éppen csak témaválasztásában tér el a jellegzetesnek mondott Mészöly-féle, balatoni vagy alföldi tájakhoz képest, a választott erdőrészletnek köszönhetően inkább Paál László, vagy a francia barbizoni festők – Camille Corot (1796–1875), Jules Dupré (1811–1889) vagy Charles-François Daubigny (1817–1878) – tájképeihez kapcsolódik, naturalisztikus, aprólékos, mégis oldott ecsetkezelése, a természeti részlet atmoszférikus ábrázolása azonban éppen olyan következetes, mint egész életművében.

(A magyar festészet rejtőzködő csodái című könyvben szerepelt tanulmány teljes változata)

Camille COROT: Rőzsegyűjtő tájban, 1871. magántulajdon

